

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2023/1317

z 28. júna 2023

o dočasnej výnimke z vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150, pokiaľ ide o určité opatrenia na riešenie narušenia trhu v sektore vinohradníctva a vinárstva

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 54 písm. a) a e),

keďže:

- (1) Súčasná hospodárska situácia charakterizovaná vysokými vstupnými nákladmi na poľnohospodársku výrobu a vyššími životnými nákladmi má výrazne negatívny vplyv na trh s vínom vo viacerých členských štátoch. Celosvetová inflácia a s ňou súvisiace zníženie kúpnej sily spotrebiteľov ešte viac zhoršujú všeobecný trend klesajúcej spotreby vína v Únii. Vinohradníci preto čelia v súvislosti s nadchádzajúcim zberom čoraz väčším problémom: hromadeniu zásob vína, nižšej spotrebe, stratám príjmov a ťažkostiam s predajom. V tejto súvislosti je preto nevyhnutné, aby Komisia prijala viacero výnimočných trhových opatrení na riešenie súčasnej nevyváženej situácie na trhu s vínom a aby včas reagovala pred tým, než sa situácia zhorší. Predpokladané opatrenia zahŕňajú okrem iného možnosť financovať krízovú destiláciu v rámci vnútroštátnych podporných programov v sektore vinohradníctva a vinárstva prostredníctvom výnimky z článku 43 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, ako aj niektoré úpravy týkajúce sa iných oprávnených opatrení financovaných v rámci programov v súlade s uvedeným článkom.
- (2) S cieľom umožniť členským štátom okamžite vykonať uvedené krízové opatrenia je potrebné poskytnúť v rozpočtovom roku 2023 výnimku z uplatňovania viacerých ustanovení vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2016/1150 ⁽²⁾, ktoré sa týkajú vykonávania vnútroštátnych podporných programov v sektore vinohradníctva a vinárstva.
- (3) V článku 2 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150 sa stanovuje, že zmeny uplatniteľných podporných programov uvedené v článku 41 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 sa predkladajú maximálne dvakrát za rozpočtový rok. Za predpokladu, že súčasné vnútroštátne podporné programy v sektore vinohradníctva a vinárstva sa uplatňujú len do 15. októbra 2023, ako sa uvádza v článku 5 ods. 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117 ⁽³⁾, a s cieľom umožniť členským štátom, aby rýchlo upravili svoje vnútroštátne podporné programy z dôvodov súvisiacich so súčasnou nevyváženou situáciou na trhu s vínom, je vhodné im umožniť predkladať zmeny v programoch častejšie ako dvakrát za rozpočtový rok, pokiaľ sa tieto zmeny predložia do 15. októbra 2023. Členské štáty by mali byť schopné rýchlo reagovať na nestabilné okolnosti na trhu a predkladať zmeny svojho programu tak rýchlo a často, ako sa považuje za potrebné. Takáto flexibilita by členským štátom umožnila optimalizovať už zavedené opatrenia, zvýšiť počet intervencií a robiť zmeny zodpovedajúce situácii na trhu častejšie. Vďaka väčšej flexibilita by prevádzkovatelia vrátane nováčikov mali k dispozícii viac príležitostí na predkladanie žiadostí o podporu. Preto je nevyhnutné poskytnúť výnimku z uplatňovania článku 2 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150, aby sa umožnili zmeny vnútroštátnych podporných programov vždy, keď to bude v rozpočtovom roku 2023 potrebné.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1150 z 15. apríla 2016, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o vnútroštátne podporné programy v sektore vinohradníctva a vinárstva (Ú. v. EÚ L 90, 15.7.2016, s. 23).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117 z 2. decembra 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 262).

- (4) Vzhľadom na súčasnú situáciu na trhu a s cieľom znížiť riziko, že táto situácia pretrvá aj po nadchádzajúcom zbere hrozna, Komisia okrem iného prijíma výnimočné opatrenia, ktoré členským štátom umožnia zvýšiť využívanie opatrenia zeleného zberu v rámci ich podporných programov pre víno počas tohto leta. Na tento účel je vhodné poskytnúť členským štátom flexibilitu, pokiaľ ide o lehoty na vykonanie opatrenia zeleného zberu. Po prvé je potrebné na rozpočtový rok 2023 predĺžiť lehotu podávania žiadostí o podporu na zelený zber, ako aj lehotu na vykonanie týchto operácií, ako je uvedené v článku 8 písm. b) a d) vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150 za predpokladu, že sa operácia vykoná pred normálnym obdobím zberu, ktorý je charakterizovaný príslušnou etapou zrelosti podľa Baggiolini. Výrobcom by sa tak mal poskytnúť dodatočný čas na uplatnenie a realizáciu týchto operácií. Po druhé sa vzhľadom na súčasný vývoj na trhu a súvisiace rastúce prebytky vína zdá nerelevantné vyžadovať od členských štátov osobitne zdôvodňovať žiadosti o zelený zber. Preto je vhodné poskytnúť výnimku z uplatňovania článku 8 písm. c) vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150 a na rozpočtový rok 2023 dočasne pozastaviť povinnosť členských štátov určiť očakávanú situáciu na trhu, a tým zdôvodniť uplatnenie zeleného zberu na obnovenie trhovej rovnováhy a zabránenie kríze.
- (5) Okrem toho je v dôsledku flexibility poskytnutej členským štátom v súvislosti s lehotami na vykonanie opatrenia zeleného zberu potrebné poskytnúť výnimku z uplatňovania článku 43 ods. 3 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150 s cieľom upraviť lehotu stanovenú v uvedenom ustanovení pre príslušné orgány na uskutočnenie kontrol vykonávania operácií zeleného zberu. Preto by sa v rozpočtovom roku 2023 mali takéto kontroly uskutočniť do 15. septembra 2023 a v každom prípade by sa mali ukončiť do normálneho obdobia zberu (etapa N podľa Baggiolini, etapa 89 podľa BBCH).
- (6) Vzhľadom na nevyhnutnosť prijať okamžité opatrenia by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
- (7) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Výnimky z ustanovení vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150

1. Odchylné od článku 2 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150 môžu členské štáty vykonať zmeny vo svojich vnútroštátnych podporných programoch v sektore vinohradníctva a vinárstva podľa článku 41 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 vždy, keď je to v rozpočtovom roku 2023 nevyhnutné, ale najneskôr 15. októbra 2023.
2. Odchylné od článku 8 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150 môžu členské štáty v rozpočtovom roku 2023:
 - a) stanoviť v období od 15. apríla do 31. júla lehotu na predkladanie žiadostí o podporu na zelený zber v zmysle ustanovení písmena b) uvedeného článku;
 - b) rozhodnúť sa nezisťovať očakávanú situáciu na trhu, ktorá by odôvodňovala uplatnenie zeleného zberu v zmysle ustanovení písmena c) uvedeného článku;
 - c) odchylné od písmena d) uvedeného článku stanoviť do 15. júla lehotu na vykonanie operácií zeleného zberu podľa požiadaviek stanovených v článku 47 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 na deň po lehote na predkladanie žiadostí o podporu na zelený zber v zmysle ustanovení písmena a) tohto odseku. Táto lehota sa stanoví pred normálnym obdobím zberu (etapa N podľa Baggiolini, etapa 89 podľa BBCH) v ktorejkoľvek z určených oblastí.
3. Odchylné od článku 43 ods. 3 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2016/1150 sa všetky kontroly operácií zeleného zberu vykonaných v rozpočtovom roku 2023 uskutočnia do 15. septembra 2023 a v každom prípade sa ukončia do normálneho obdobia zberu (etapa N podľa Baggiolini, etapa 89 podľa BBCH) v ktorejkoľvek z určených oblastí.

*Článok 2***Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 28. júna 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN
